

САВРЕМЕНА ПОЕЗИЈА

Уредник
ВОЈИСЛАВ ЖИВКОВИЋ

Насловна страна и илустрације
МОМО КАПОР

Издавач
КЊИЖЕВНИ ЧАСОПИС „БРДНИЧЕВО“

Штампа: „ДИМИТРИЈЕ ДАВИДОВИЋ“ — Смедерево

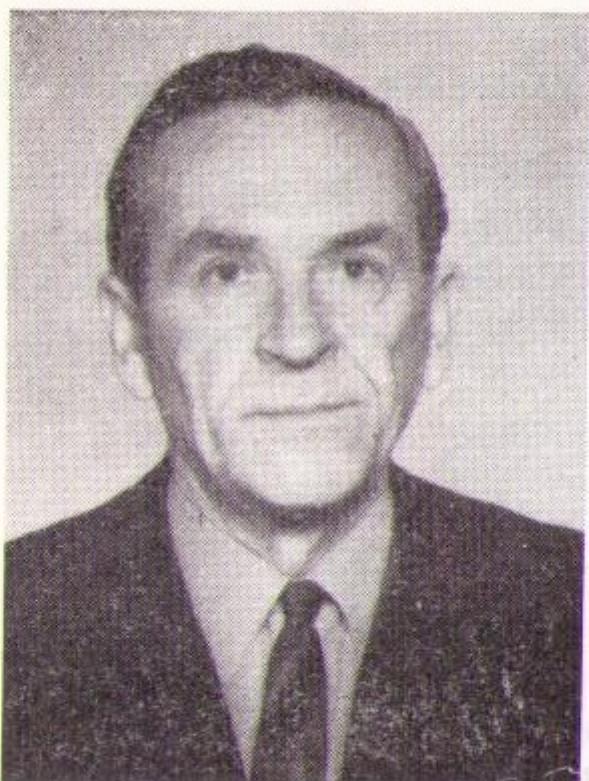
82.163.41-1
1082.21

СРБОЉУБ МИТИЋ

ПРЕДЕЛИ
ПОЕЗИЈЕ СТИШКИХ ПЕСНИКА

БРАНИЧЕВО — ПОЖАРЕВАЦ
1970.

ПЕТАР БРАНКОВИЋ-МАЈСКИ

Рођен је у Клењу код Голупца, 1904. године. Објавио је збирку песама „Црни таласи“.

Сарађивао је у Организованом раднику, Вечерњим новостима, Времену, Нашој земљи, Браничеву, листу Реч народа и др.

НЕМИРАН ДУХ

По дану туге
немирно лута дух мој.
На алеји парка лежи човек гладан,
Свештениче, Спаса, ти дух му опој.

Колос од жице задрмај на гитру,
са звуком оштрине пошљи авет Небу.
Одлучно на бога дигни тешку руку,
и заплачи горко на баченом хлебу...
1927.

НАСЛИКАЈ МИ МИЛЕНТИЈА МУЧЕНОГ

Насликај ми Милентија Мученог:

Ноћи рада ван села и града,
на њивама, на туђем имању,
за порцију кукурузна брашна,
код кулака, бездушника дивља,
да се вијеш као сламка сува,
голог, босог, да те ветар дува.

Насликај лик Милентија Мученог:
надничара сеоског, с торбом о врату,
са застругом соли, качамаком танким,
засољеним, замазаним трицама
и туберкулозним клицама!
Насликај лик Милентија Мученог.

Опиши пиљарицу Персиду: грамзљиву,
шкемабту,
тупу, одвратну, сурову „госпођу“.

Опиши бремениту, луксузну, стару „госпу“
с нежним погледом на Христа,
на иконе, на владике, на комике,
прикажи, опевај.

1927.

И УВЕК ЖУДИМ

Поноћно сунце још слутим стално,
још за њим жуди око кристално.
Поноћног бога хоћу видети,
поштеном муком хоћу умрети.

Још зује, струје сиктаји крви,
још тутњи врева немирних слутња
Још држим бога челичном руком,
још не залутах под овим луком.

Нечујним валом дух се окретао,
а бујним пламом стигао до Неба.
У сарадњи са браћом својом
никада нећу зарадит' хлеба.

1927.

ЗА ЊЕН СПАС

Још увек само тако
корача кроз поноћ аветног доба
трулога тела бедна жена.

На сату подземне цркве.
откуцава дванаест.
Она се моли једном богу
и жртву своје беде
спаја с његовом бестијалношћу.

И тако:
олуја носи у Понор све,
неодважне, презрене.

Синоћ се стидео месец,
а звезде сузе рониле.
Са ножем његовог сјаја
клао сам гаврана, кропију.
1927.

МИЛИСАВ СТ. ПАВЛОВИЋ

Рођен 1905. г. у Црљенцу код Пожаревца. Објавио је књигу приповедака из сеоског живота „На са- мртном часу“, и драму „Брат-небрат“.

Заступљен је у антологијама „Повеља љубави за земљу“ и „Орфеј међу шљивама“.

Сарађује у часопису „Браничево“, „Завичај“, листу „Реч народа“ и др.

ХИМНА ЊИВИ

Њиво хранитељко!

Трновим венцем си окићена
брежуљцима дланова обрађена
губером наде покривена
кишом суза заливена

Радост си ујесен када ти недра беру
када се смеју ил' када плачу
жалост си када те стопу по стопу кидају
када постанеш плен отимачу

Од постанка прелазиши
са оца на синове
док од чаира ниси постала
— кецеља њива

Вековима си мењала газде
била до сада својина
„деведесет девет Радована“
живела у сиротињским надама

Прскана знојем и крвљу
давала хлеб цару и мраву
сиротињским рукама милована
ал увек од њих отимана

Риле те гранате и шрапнели
туђини те газили
многи се о тебе отимали
Али те никад нису однели

Ти јси заувек остала
и знала да свако зрно зноја
вратиш зрном пшеничним.

Њиво хранитељко!

НА ГРОБЉУ

Ту смо
И ту је крај
Ни јаук
Ни плач
Ни смех

Ту смо
И ту сви једнаки
Ни богат
Ни сиромах
Ни власт

Ту смо
И ту царује тишина
Ни свађе
Ни тужбе
Ни суд

Ту смо
И више се ништа не чује
Ни човек
Ни реч
Ни звер

ВИ НИКАДА НЕЋЕТЕ ЗНАТИ

Ви никада нећете знати
зашто на пијаци
идем од корпе до торбе
и гледам мокре гумене опанке
на ногама сељанке

Ви никада нећете знати
зашто у трагу гумењака
тражим свога сељака:
зашто гледам у торбе клечане,
у жице жуте, црвене и плаве:
зашто ми душа сваке сељанке
мирише на откос летње траве.

Ви никада нећете знати
зашто идем пијацом
и загледам торбе сељачке.
Неко помисли да бирам
најбоље орахе,
а ја бих хтео
на свакој торби
да видим лик своје мајке.

Ви никада нећете знати
зашто на људима гледам
покисле грудњаке
и видим борбу са облацима
на лицу сваке сељанке.

У СТИГУ

С пролећа ране бразде
у Стигу замиришу.
Сељаци земљу газе
и мисле на сушу и кишу.

Сунце, зној и вода
у непрестаној смени.
С јесени зру два плода:
у земљи и у жени.

ЉУБАВ

Хоћу да певам теби
што никад постојала ниси,
а увек у мени си.

Хоћу да слушам речи
никад мени не изговорене
од вољене.

Хоћу да верујем
у љубав сахрањену,
у љубав што живи са росом
и са птицом на грани.

СВЕТОМИР СТОЈАДИНОВИЋ

Рођен је у Шапину код
Пожаревца, 1912. г.

Објављивао у Нашем
гласу, Реч народа.

МОЛБА

Ако ме прокунеш да ме небо не прими
Немој молимте и земља

Ако ме прокунеш да ме сунце не обасја
Немој и месец

Ако ме прокунеш да ме људи не воле
Немој да ме омрзну деца
Молим те.

ЊИВА

Њиво метром братске мржње мерена
Њиво братском крвљу обележена
Заливам знојем твоје костуре
Да из њих никне погача

Њиво кривудавих синора
Оглоданих зубима плуга
Српорук повијених леђа
Кораком твоје дужине
Мерим живот.

БОРА НАУМОВИЋ

Рођен је у Макцима код
Раброва, 1920. г.

Песме је објављивао у
Пољима, Расковнику и др.

ШЕЗДЕСЕТ ЦВЕТОВА

Срећем шездесет цветова у дослуху,
Разбацано стадо у хладу багрема,
Узнемирену препелицу над жетеоцима

лета

И бисерним калсјем

И ако сам често покушавао да обманем
Два годишња доба
Јутро априлске кише изљуби ми
Радосно цвеће у башти,
Трудећи се да изазове
Белоплавичаста крила на сунцу.

ПОРУКЕ

Свакога јутра послушам ветар-
Касни пролеће

Засањем Ђурђевску кишу са новим сунцем
Шару како лење дрема **за** углом
Сунцокрете
Безброј ластавица на крилима звезде
Веселог славуја под заставом неба
На дохвату мени класје сребрног чаира

Свакога јутра послушам ветар.

ВИСОКОРОДНА

Проневестане бројанице
заробљавају ми предвечерје
на видику црвенопуте ластавице
по дужима
зарешеткане ципеле балалајке
Укосницама јутра гњиле ми жуте очи
да затетурам на пространствима
златокосих плетеница девојке
и оберучке загрлим у недрима
плаве дојке
Класја ме врела уходе
осећам како ми малаксавају бедра
у развигорју твоје беле руке
на крилу златног инсекта
волим је што ми поткрада
рамена осмехом багрема.

НА ПРОПЛАНКУ

Јутро је најлепша храна
црним очима.

А небо кад га погледам одлази
не стаје пут цветне ливаде,
сунце које ме сваким даном
подједнако не грејеш,
бежиш каткад од мене
најлепша храно на земљи
мирисом цвећа на длану.

Да ли сам најмања сенка у трави
да понирем у сан пропадања,
као да небо и земља нису заљубљени
у празно.

МИЛАН ДИМИТРИЈЕВИЋ

Рођен је у Пожаревцу,
1922. г.

Објавио је збирке песама:
„Немирни колосеци“,
„Возови пролазе“, „Стишни сонети“, „Залубљен
у моравска јутра“

Песме је објављивао у
Браничеву Железничким
новинама, Речи народа,
Нашој ријечи и др.

ПТИЦЕ НАД СТИГОМ

1.

Устајем сваког јутра рано пре
сунца.

Чекам пламеног бога да ме
благослови
тек онда почињем да орем своје парче
земље и смешим се као неразумно
дете.

2.

Преплашио сам птице у високој
конопљи.

Прхнуше жеље као странци
на обалама Млаве.

Високо из неба, дубоко из
вирасте воде
израсла је Ћутња.

Кикот се проломи као
гром.

Равница пође на клањање
сунцу.

3.

Кажи, да ли смо велика деца
или обесна олуја
што ломи небеске вратнице.

Кажи, ко кружи око тебе,
да ли јастреб стрепње

или миловање
угаслог дана
kad срербна киша звони
по полуделом
пољу.

4.

Пред мојим рукама чудна шума
гори

као слутња kad замрави
у шљиварима
и остане усамљена у плавим
очима
неба.

Осунчао сам главу небеског свода
и ум ми лудује
у ватри
искласалог жита.

Стиг царује или је умоболник
испружен
поред Млаве
као заробљен.

5.

Млава је задрхтала као млада
кrv.

Врбе су је копљем проболе.

Пуцањ се проломи и
одлута
изрек честаре
ко зна где.

Високи кукурузи зашумеше
очајање.

Неко закука.

6.

Мрак ме је чекао на оном чудном
раскршћу.

Неко је звиждукао као
кос.

Ноћ се спуштала низ моје
руке.

ДРАГОСЛАВ Ж. ЖИВАДИНОВИЋ

Рођен је у Калишту код Пожаревца, 1926. године.

Објавио је збирку песама „Дно ноћи“.

Сарађује у Задрузи, Багдали, Браничеву, Животу и др.

Припрема за штампу роман.

ГНЕВНО ПОЉЕ

Кад се стушти луда ноћ дана
И ватреним веригама небо распрсне
Из срца ми проклија гнев и патња жита
У очима навре крвава суза чокота
На језику израсте гњила тиква

После на црници ледени шећер до ногавица
Задugo се надојим црном клетвом
И свирам тужним ораницама
Мишеви слушају и ћеретају
Играју скакавци.

Ветар се смеје у међама
Сунце лиже ћелава поља
Њива распукла душа
Труд иструле
Бог пирује.

Киван отац ме куне
Жена окрене леђа
Деца окукаве
Само ме Шаруља људски разуме
Кад се тужно смешим.

УБИШЕ КОЊА ЗВЕЗДАНА

У залазак сунца убише коња Звездана
Крилатог алата гриве златне.

Убише га људи убише га уз бардак из нужде
На рубу гладне године узеше га на душу.

После ископаше ровиту земљу и затрпаши Звездана
Деца му крст од тулузине посадиши чело гроба
И божуром окитиши трошну земљу да се не вампири.

Звездан је био најбржи коњ на свету шапутала су
деса

Он је имао два срца и као чигра велику душу
Тркач је стигао на свој циљ.
Ноћас Звездана откопаше пси пакосници
И два срца згасле пламенове поједоше
Велике кости развукоше и божур дечје милости
опоганише.

Ујутру људи нађоше чарапасту ногу алатову
На прагу старе куће па се прекрстише
Пргаво се надимаше тврдокорци осушене године
Па изудараše псе гладнице што се луњају поред
плотова.

Ено на плоту виси грива Звезданова као зâр
Сетна успомена на великог тркача.

Стигао је на прави циљ чарапasti алат
На рубу гладне године будаком ушимице
Не треба му више ни траве ни сунца.

ЗОРА ЗРИ

Мене нема
Тебе нема
Ветар скита
Зора пуста

Земљу гризэм
Нека свиће
Прска чело

Роса гори
Из темена никла ружа
Неби ли ме усмртила.

Мене нема
Тебе нема
Ветар скита
Зора пуста.

СМРТ ЗЕМЉЕ

Овде је престао да постоји звук
Овде се отворила врата бездана
Овде је човек написао круг.

Овде престаје свет
Овде је време иструлело
Овде се земља убила.

Овде се у пепелу планина клела
Овед су на дну покајници
Овде више неће долетети птице
Ако се звезде не саберу милостиве.

СУТРА

Земља ће се запалити
Новом игром безумља
Згрчена у проклетству
Људи небески.

ЧОВЕК

Ти у свету светац ниси
Ти цветање милооко
У врту моје наде ниси
Ти зановетна птица глуво падаш
У моје посртање.

Ти снага
Ти сило
Ти промениљва судбино
Ти си моје кајање и моје враћање.

Дозивам твоју бескрајну даљину
Дозивам твоје дивље семе под сунце
Дозивам срцем јер друге моћи немам
Дођи из своје таме
И претвори се у лепо лице.

Ти ОНО наше небо ни видео ниси
Ни љубљен безмерно ни љубио ниси
Из мрке жиже живота
Твоја страшна свирка
Запала је у моје јецање.

Хоћу срце своје да расцепим
Клетвом неба зоре да ти вратим.
Бесконачном игром црвеног зачетка
И да те претворим у лепо лице.

ЗНАЦИ СМО

Пролазиш поред мене обorenог погледа
У очима и видим игру моје распукле фруле.

Пролазиш и ћутиш зар си заборавила шум месечине
И слатке дрхтаје поред пластова у сењаку твог
богатог оца.

Знаш ли кад смо нежно шапутали иза старог
овчарника.

Док су овце бленуле у таму слутећи пијане лопове.

Рекла си тада кајеш ли се можда да сам ја твој
слепи миш.

Чијим ћеш крилом богатог момка да намамиш.

Подсетићу те на вечерњи грех који си према мени
учинила
И више ти ништа нећу рећи боже мој како сам ја
био леп
Момак.

Верујеш ли сада да је богатство проклетство
љубави.
Младост је твоја ишчезла на широким њивама.
И чуди ме да си ми крв опет затумбала.

* * *

Црв медени у језеру замучен
Рука се отисла у простор
На путу велике тајне
Од љубичасте нежности
Ка црном лептиру
Рајске жене.

ЕПИТАФ

Зањихасмо себе до раста у костима
Полетесмо из tame бљештавим сунцима
И падосмо за образ ове земље.

Прокопајте небо до љубави
Слободама подмладите химне
Назирите тајне суноврата
Да се не би сурвало надање.

ЛЕПИЦА МИТИЋ — СТАНИШИЋ

Рођена је у Црљенцу код Пожаревца, 1930. године. Сарађује у Задрузи, Браничеву и др.

Има у припреми збирку песама и завршен роман.

СЕСТРИ ЕСТЕРИ

Претражујем простор до дна
До срца самога дна копам
Кад ме обузме помама
Ријем до крви
Јављају се неке туђе сене
Укрштају путеви
Ветар доноси мирисе трулежи и сна
Наизглед неуловљива је та искра
Не дам се одмамити
Копам и слутим траг
Пут којим си отишла
Жива међу мртве.

Ако те икад дозовем из мрака
Ако дозволиш да те ухватим за руку
Ако се обнажиш на светлу
И видиш себе први пут у животу
Одолећеш тој варци.

Говорила сам ти не застири прозор
Нека се светлост настани
Нека по стварима заиграју сенке
Дрвећа што листа иза прозора
Баци црне наочари
Животу на мегдан стани
Јутро је ово као јуче
Као лани.

Тамо где си говорила да кише отровне лију
Да земља влагу не сиса
Да је камен до камена
Да хладне гује по камену пузе
И љигав траг остављају
Бацила сам подно семе
Исклијало је.

Опрости мени младој
Опрости лепој
Опрости белој
Опрости лудој
Опрости мени смртној
Све што јесам и нисам крива
Врати се.

И не паде црни снег
И огањ нам не спржи лица
Од жеђи нам не усахнуше душе
Твој црни пророк није
Предвидео летње пљускове.

Браздом ћу животу кроз месо
Истини кроз крв
Суштини у срж
Да зрно разума нађем
Теби за огрлицу
Да бели барјак бациш.

ОТИДЕ ЧОВЕК ВРАТИ СЕ САМО СЕНКА

Пријатељу
Нешто се догодило
Пријатељу
Празан си и пуст
Сив као грана гола.

А оног дана
Стајасмо лицем у лице
Очи у очи
Лепи и јаки

Шта се догоди то
Пријатељу.

КАД ЗАКАСНИ РАДОСТ У ПОХОДЕ

Дошла си мирисна од модрих вода
Млака од сања ноћних
Беља од поља маглених
Драга и дуго зvana
Дошла си
Да престане чекање.

Дошла си уздах да се заустави
Да душа зашумори
И очи милост огрезне.

Дошла си запљускујеш ме добрим валом
На твом ореолу меком и сјајном
Тамне се мрље гнезде.

НА ОБАЛИ РЕКЕ

Врати ми прстен рибо
Научићу те да говориш
Најруменије речи на свету
Да се дивиш воденом биљу
И птицама у лету
Даћу ти делић свог срца
Да отопиш лед када се река замрзне
И научићу те да волиш.

Рибо врати ми мој прстен
Ако ми га не вратиш
Моје ће успомене утробу да ти спале.

ОДЈЕК КОРАКА

Овај плави камен
Ова распета светлост бела
Ово тихо струјање вода
Тај мирис влажног хлада
И тама која се слути
Заустављају ме
Гледам лете птице рањене.

У мекоти цвета спава жути лептир
Видим човек до мрава
Птица до мрава
Чујем тупо пева
Хладно камено звоно.

ДУШАН МИЛАНОВИЋ

Рођен у Калишту код
Пожаревца, 1931. године.

Објављивао је у Брани-
чеву, Речи народа, На-
шем гласу.

Има завршен роман.

НОЋ

Ноћ.

А Ноћ је страх и тајна.

Ноћ.

Избехарила ноћ.

Кроз прозор улази танак
зрак месечине и сече
собу надвоје,
петли деле ноћ надвоје
и шљиваре тресу.

Освит.

Између зоре и дана
витлају ме неке олује
са свих страна.

Ослонца нигде немам.

У ЗОРУ ТОПЛИНА

Дођи ћу ти у зору,
kad је најслађи сан,
када дивље патке у сну
некуда лутају.

Дођи ћу ти у зору,
када је све слатко и топло.

И стена је у зору топла —
лизао сам росу на њој,
и змије су у зору топле.

О МРАВУ

Мрав.
Шта је мрав?
Идеш путем,
стазом.
Преко ливаде,
испод храста —
нагазиш на колону мрава,
станеш ногом,
убијеш.

Шта је мрав, кажеш,
пођеш даље.

АНА М. ДУДАШ

Рођена у Дебељачи код Панчева.

Песме је објављивала у Браницеву, Просветном прегледу, Нашем стварању, и Речи народа.

Објавила је збирку песама „Свуда ме прате мрави“.

РУМЕНИ ТОК ЖАРА

само један поглед
довољан је
да све бедеме разори
да и последња кап крви
и ту дубину заплови
и никад да пожели
из ње да изрони

само једна неизречена
мисао
довољна је да се у твоју
сенку утапам

тото крол

и никада да пресахне
румени извор
и никада да престане
благи шум превирања
пламена у нашим долинама
само један поглед
само један додир
довољан је
за пловидбу.

ИГРЕ

нико, никад
да уништи разапету
таму над домом
која његову светлост
плени,
ни да раскине
омчу коју ова неман
немилосрдно стеже
и све животне песме
јесени,
ако ништа друго
сагореће ти мреже
стварности мач огњени,
макар наврели бол
ходао по туђој сени
и све веселе шеве
од жалости да полуде,
замрзли дани
рођеним ће да суде,
ја се у неограничен
простор утапам

мрављи обим постројења
д обија
неслућене димензије,
земља ј свој вео
победоносно по нама
простире
вечност наде у себи
крије.

МРЉЕ

искорени се корен
љути
у нитима мисли
благо тече топлина
овог јутра
не знам шта је то
што пијанство ово
мути
с т р а х ш т о
мртвима никада неће
усплатити бýла
ни вечност раширити
крила
у з а л у д
сваки процветан трен
у з а л у д
светлости наклон нем
када је свему пут
у трајност затворен
у бескрајној игри
рађања и умирања.

ИМАГИНАРНИ

топлине жедна
измислићу ти
небо и главу
звезде у погледу
доградићу те
светлошћу
коју ни сунце
нема
да у ову бледу
да у ову сакату
неминовну јаву
живот удахнеш
бдићу над тобом
имагинарни

топлине жедна
измислићу те
наде ми.

ИКАРУ

не умири
избезумићеш висине
полудеће небо
распашће се простор
побеснеће анђели
не падај
недокучиви мој тужни
икару
не смеши се понору

пркосиш хармонији
времена
и ако ти бескрај није
ван домаџаја
нема блаженства
без и једног промашаја

не падај
не умири
тамо је љута тама
имаш сву моју светлост
у твојим рукама
л е т и
ж и в и
мој тужни недокучиви

ПАД

колико је ова
јалова јава
на леђима
од дна до висина
дамара пренела,
колико пута небом
успламтела летела,
умором посустала
падала,
и опет се дизала,
живела
све док је љубав
из душе текла
макар је сечива
бола

често до корена
секла,
временом натопљена
тоне
све ниже и ниже
узалуд наклоност
звезде која јој је
све ближе.

ЕПИТАФ

Лупих главом у мутан прозор
Не разби се тама
Већ песма која трагом
Живота тихо тече

Умор ми очи у вечни сан
Склопи
Време кап по кап живота
Попи

Безвредна
Легох земљи у крило

Самлеће ме земаљ у прах
А туга сам била
Што безумно
Јавом лети
Снови су криви

Не прилази ми птицо
У мени хране
Више нема

Самлеће ме земља у прах.

СРБОЉУБ МИТИЋ

Рођен је 1932. године у Црљенцу код Пожаревца.

Објавио је збирке песама „Велики ружан коњ“, „Војнички крајпуташи“, „Озарење сизифа“, „Људске речи“ и „Каменовање певача“.

Сарађује у Задрузи, Пољима, Браницеву, Савременику, Делу, Књижевним новинама, Летопису матице српске и др.

СИН ТУГОСАВ

(Матери)

Откад глуви узете гроб
Свет ми се урва
И не видех боје дање
Не чух тице
Не видех чивит небни
И не помилова ме сунац
Грозне ме до срца загризнуше
Раље тминске

Ако се понадам
К Теби ми нада
Грдни очај

Откад скри те несвет
Зли убише ме санци
Од сутоне до изгрева
Грозне нападају ме але
Од извора до увира
Дан ми је чемер и јед

И злонаћа је пунан
И рушан је
Рушан животић

Ако крочим
К теби кренем
А пут опак

Од кад оте те земља
И песме љубе ме рисје
И зајашиле ме невоље
Као олушине суре
Коље ме срџба
И моји ме најмилији каменују
Јер тамом увит
У свету сам као укун

Ако ме то грли самрт
Нека ме већ угуши
Грозна чума.

МОЛИТВА

Сутрадан расцевтаће се дивљи мак
Уз лакат змијастог пута
Дотакнуће ми жута латица светлости
Најглавнији зглоб

Ако се небо расцвета на мој начин
Помиловаће ми ластавица крилом очи
Или руменим грудима образ црни.

УДВАРАЊЕ СКИТАЧА

I.

ДОЗИВАЊЕ

Осмехнута дођи
Нага до срца
Дотакни ме рукама
Црно ми се чело
Наднело над очи
Не видим небо
Усне ми зуби
Прерасли
Пред очима се
Заплели
Језик ми из грла
Пође не прескочи
Насмејана дођи
Нага до срца
Додирни ме рукама
Да се пробудим
Осмехнута дођи
Бела дођи
Топла до костију
Додирни ми дланове
Залеђене ми се
Руке укочиле
Замахнуте

Делић корака
Ни мислима
Не учиним
Осмехнута дођи
До костију топла
Дотакни ме.

II.

УДВАРАЊЕ

Кажи да сам леп
Као месец
Ако кажеш да си
Обла вода
Ако кажеш да ме
Волиш
Ако то свиласто
Изговориш кажи
Да сам велико
Звоно од траве
Ако одгонетнеш
Моје очи кажи
Да су моје очи
Лепи пси
Лудо
Кажи да сам леп
Као месец
Ако кажеш да си
Обла вода
Ако ти моје руке
Окамене
На бедрима

Кажи да сам
Велико дрво
Кажи да сам леп
Као месец
Ако кажеш да си
Обла вода
Ако то свиласто
Изговориш
Кажи да сам
Велики облак.

III.

ИГРА

Мој длан на твом бедру
Освиленио
Моје очи на твојим грудима
Ослепеле
Белину сам ти длановима
Обршљанио

Кад се пробудиш окаменићу
Загрљајем
Да не одеш
Док те моје руке
Не уљуљају у ватру.

ПОНОЋНА

Твоје мале мисли розикастим ноктима
Твоје речи љубично обојене

Убија ме твоја цветородна глава
Коби моја са баршунастим образима
Са уснама у облику руже и срчастим осмехом
Мала дивна змија дугобојна и отровна

Смрти моја добра са кадифастим длановима
Са играјућим прстима на моме врату
Сну мој
Разапет између бола и твог топлог чела

Мала моја заокрёнута чигро од поезије
Ти мени у изубијану главу гласом као ножем
Ти мени бескрај опојних светова
Под чеону кост

Мени лудом лудило
Мени пакленом пакао
Мени црном море дивних тамнина
Мени побеснелом бес

А ја не могу да те под челом као птицу
Да те под ребрима као распевано сечиво
Да те у костима
Као обиље злата не осећам

Ваздух је препун твог миришавог пазуха
Зеленкасте твоје очи
Посекоше ми све врбе
Сва моја скровишта лековита

Твоје обле ноге љуљају земљу на мој начин
У душу ми улазе излазе
Смислено ћутљиво твоје руке
Тумарајући хладним прстима не разарају

Молим те одбрани ме распаметиле ти се руке
Ја нисам онај који те не воли више од себе
Оне се варају
Ја сам око тебе оплеменио ваздух

Твоје мале мисли са розикастим ноктима
Твоје речи љубично обојене.

ЧОВЕК НАДА

Буним се пошто мислим пошто сам ГЛАВАТ
Тражим у име земље и у име плодова
Желим у име живих и у име гробова
Један свет животрајан и неопозиво травнат

МИСЛИМ пошто сам ЧОВЕК пошто сам ЖИВО
ЧУДО
Не могу да не мислим ни кад сам само костур
На мразу страха где све је мртво и узалудно
Ја сам ИСТИНА ја сам ВРЕМЕ И ПРОСТОР

Ја ЗНАМ јер КОСТ сам јер сам МОЗАК и ОКО
Јер сам чежња јер сам слутња стравична
Ја сам ПЕСМА ја сам ОЧАЈАЊЕ ДУБОКО
Ја сам СВЕТ СВЕСТ СВЕТЛОСТ и КИЧМА

Не знам невечност знам трулеж лаж је сива
Ја сам МИСАО зато сам неуништив
Ја сам ТЕМЕЉ ПОЧЕТАК ЗБИЉЕ нерањив
Ја сам МОСТ ја сам БЕСКРАЈНА ПЕРСПЕКТИВА,

МИЛАН МИЛОВИЋ

Рођен је на Цетињу, 1933. године.

Објавио је збирку песама „Збрајање растурених жишки под заштитом мрака“.

Песме је објављивао у Развитку, Браницеву, Стварању, Политици и др.

МАЛЕ ОЧИ НА ВЕЛИКОМ ВИДУ

Мале очи на великом виду
велике очи слепца
то се или змија љуља
— или си — само жеља ...

Теби — како је то ипак глупо
није жеља да будеш биће душе
није ни да будеш тело ...

Страх ме је само јубе
да у сну једном једином

јединственом
не заборавим свога пријатеља
своје ћутање ...
Онда би, можда, срећа
нежељена пратиља слабоумних
кукавних заљубљеника
у намештаје
у тепихе
у кравате
и кревете ...

Дани излокани дани заковани
Оковани дани прошли
ни бољи ни гори — дошли.

ОСАМЉЕНИЦИ

Затвори прозоре да не одбегне сунчева невеста
закључајмо је у нашим плућима
отимамо је свим отмичарима,
затвори прозоре.

Кад искалје дан крадимице ћемо
примамити месечеву кћи,
отворићемо јој све прозоре
и играћемо се целе ноћи, њеним власима,
у облак ћемо са њом лећи
и љубити је све док је има.

Ако нам јутро донесе кишу плаху
биће то њене сузе исплакане
због нашег кидања облака.

Не буди тужан ако је изгубимо
затворићемо у зору прозоре
и опет ухватити месечеву невесту
у нашим плућима ...

ВЕЧЕРАС КРАДЕМО

Вечерас крадемо!

Снопови варница
у очима
олујно
нечујно
величанствено
букте ватре.
Златна пруга.

Ђутљиво
узбудљиво
скривено
од незнаних
у полуомраку пролазника
незваних —
усне пољубац
постају.
Вечерас крадемо!

ПОВЕРАВАЊЕ

Распевано јутро
дира у цвеће сећања:
deo сам свитања
deo сам покрета
deo сам себе.

Волео сам девојку
Нисам волео девојку
Оставили смо се:
због дела ње
због дела мене
због дела непознатог.

Дочекам вече
кроз парче разбијеног
окна ноћи:
deo сам tame
deo сам ћутања
deo сам сете.

РАЗОЧАРАЊЕ

Испљувана машта
сазрева истину:
и месец је варка
Угашени месец.

Очи шаљу прогоне
случајним сусретима
и речима:
жельи
чуђењу и светлости.
И јестепеницама...
Јер људи живе на ѕкали
времена
гутају зној своје љуштуре
на шареном
вијугавом коралу.

momo kyan

НЕ МОГУ ВИШЕ

Не могу више:
зато што снег није бео
а моје очи нису очи
зато што дан нема боје
а моје жеље нису жеље
зато што мачке нису црне
а моја срећа није срећа
зато што људи нису људи
а моја племенитост није млада
зато што врабаца више нема
као ни пријатеља
зато што бикови појма немају
да их тове за приплод
а ја још немам сина
зато што су воде тако туђе
те их не могу за своје жеђи
зато што су зидови

вишедимензионални
а сликају их у једној димензији
и што су младе жене бабе
старице девице
и девојчице зреле жене . . .
Не могу више.

ЛЕПРШАЊЕ

Из дана
белина
досадна:
један поглед
у оквиру стакла

И гле:
румена марама — жене
нежно плава мајица — девојке
зелени плашт — женке
маслинов ограч — девојчице...
И још неколико
боја — крпа
бојица — крпица.
Па узвикнух
одушевих се:
какав склад
на ветру
каква уметност
игре боја.
Каква слика!

СУТРА ИДЕМО

Сутра идемо...
Ноћас знамо
да још нисмо изгубили
корак с временом.
Ноћас се закљињемо:
збрзићемо и време
збрзићемо можда све.

Неће то бити
ни сан ни јава:
Између њих спава
то што се догађа
између коже и меса.

Ух, плава жено
очију змије.

Ух, плава жено
проклета
отровнице.

За другу сам ја музiku
жешћу од ове
ватренију . . .

Али зашто ја још спавам
мада ми у зид бију
твоје руке . . .
Стићи ћу те.
Бојим се само да не пожурим
да те претекнем и
изгубим.

ДРАГОСЛАВ Ч. СТЕФАНОВИЋ

Рођен је 1936. године у
Брежану код Пожаревца
Објавио је збирку песама
„Сунчано опело“,

Сарађује у Браничеву,
Речи народа, Разлозима
и др.

ДЕСЕТ ПЕСАМА

(из поеме Сунчано опело)

I.

спаваш у мојим покретима о ти
слична изгнанству птица пучином модром
што нас заборавља можда ћу да те нађем
kad нешто заборавим о ти
од шума даха и песка моје крви
спаваш као троми руј што закашњава у нашем
јутру као присуство које неће доћи
спаваш док светови над нама праве ломаче
за додире нашега вида док ми са лица

опада јесен горка боја у моме слуху
о ти што спаваш где си
ти што ми враћаш сопствено присуство.

II.

заћутим мир ми слепило пије
звук се осипа као песак
лето као слепо воће пада
одалека сетво зрелог сунца
о жетво светлости на домаку смрти
издајство је пожар а пламен тек лек
или само варка . . .

III.

о радости над ватрама које су утишале своју зебљу
кад раскрилиш густе ројеве земље лишћа и неба
тамо где се буди она привидно отсутна у мојој крви

бремље тих слепих ноћи се разбели
и меко и стидно сунце се у слепоћу улива
и као птица крилима без бола снива
просторе до недодира

поља и улице уливају се у једну вену
ватромета и биља.

IV.

ни жубор сна ни сан тајне
ни пепео звезда ни постельја гласа
ни стакло зоре
ни зрело море што на рукама ми спава

ни пољубац трава повратнику ни то
али све ипак или оно си што не знам
твоје ми име у сан долази тек до додира
и неказана неисказана нестанеш
ни дим ниси ни ватра али знам у дну ми
негде гориш
ни реч ми ниси али су речи
од твога невидљивог гласа
о шта си да ли радост
или погубљење смрт
сопственог крика или омамљење.

V.

чујеш не зовем то ја то птица нека
из мога ума крвари на песку месечине
без покоја чујеш то литице звезда разбијених
капљу на моје сломљене очи
о костур сопствени без починка
о нежност ломна без сјаја

а ти где си чујеш ли нас или си
водоскок без додира видиш
сломљена песма на моме челу
свет се руши
пред зебњом очију настањених пепелом
оних што су били и оних што ће бити.

VI.

ни песма ниси бол си одјека што ми на челу ниче
најдубљи дан ми мира најслађе слепило вида
распуклина на јутру црвена рана на сунцу
тек има те а нема а именом си од стида

тек светлост далека нека точи се виду моме
на згариштима јутра рађају промрзли прсти
чији изгубљен дан си чије опело боја
на залуталој мисли ми умором док се крсти...

VII.

не диражте ме не сањам
тек круг сам неразговетне сенке
тамо где мене нема

спавачи су отишли крила више нису имали
спавачи удвострученог света
отишли су да замрзну

своју неразговетну музiku јер после свега
остадоше бели и усамљени
као звезде
на рубу где гине њихов наги стас.

VIII.

гле опет та фина мрежа напола уловљена
напола одбегла широка као простор вода за поимање
тесна
и опет тај вал та игра зрелог песка
и слепа визија бола на узглављу звезда
то додирање умором дланова негде на неком дну
таме светлости на висоравни светлости таме
и опет то напукло око дар ветра пролазности иза
решетака самоће
једна је лобања породила другу а ова опет бол.

IX.

тек мислим те покретом или у бескрају
тамо где ниси пре би се ледно
кише свиле око мога ока
ископали би те ножеви туђих птица дубока
би те рана показала да си на моме вриску
и гутали би те ветрови док у стиску
сањаш о каменим крилима којима нећеш полетети
а сазнаш ли уклету звезду нећеш више хтети
да се покораваш неверним законима претсказања
и као пустоловина горка изгубљена реч ће да те гања
и нећеш снити али нећеш тада снити
крхке просторе где се ломе светлости моје
али нећеш снити али нећеш снити све одјеке крајне
зваћеш само ћутање које је једини говор
и птице које простор празне

X.

свега још увек има да време се топи ћутљива
нека озелени ноћ јер после тебе нико не може доћи
ни твојој се сени предати без ломљења крви
можда ће да се оплемени и приближи ми те вода
не ти више ниси то варком само се прикрадаш
онда све окопни и ти
бар сенком да ти се окамени лик
kad враћаш се где више ниси.

РАДОМИР ЗАФИРОВИЋ

Рођен је у Куштици код
Врања, 1936. године.

Песме је објављивао у
Сусретима, Нар. борцу,
Слободној речи и др.

Има припремљену збир-
ку песама.

СИЛВЕЛА

Очи плаве
Ко два споменика у трави
Да ли си трчала низ ветар
И свлачила пред устављеном руком
Силвела

Склад свога тела
Поверавала си
Једино чудним водама
Само си ти одолевала искушењима
И оставала стамена у себи
О Силвела

Јеси ли заиста
Пронела своје надошле груди
Обала те топле реке
И свлачила пред старим сликарем
У зеленом пејзажу

Или си само жуђена слика
Два споменика.

БУБЊЕВИ ЈУЛА

Спасти из огња зрели сноп лета
Трпком муком учворених руковета
Жедни зденац на рубу шарене сенке
О ватро јула бичујеш без станка

Осветнички: и човека и траву у мрава
О касни мраку — јеси ли на домаку
Овом врелом виру у свемиру... Капљу
Жежене струне златних гудала

На њиви мојих вредних жетелаца
Песма трешти — тела се у зноју топе
Под густом сенком змија у ватри палаца
У зрелом житу зричци слажу синкопе

Жутаљка на грани се њише
Заводнички док јара хита у спирале
До њених боја што ватром лета горе
О слатки ли дитирамб јула сриче

Нигде кише Земљи срце једе суша
Ни да покуша ветар стићи од мора
До овог бора што иглицама жедни
Стегни ватро нек свем злу душа
попуца.

ЈЕСЕН У МАРИНЦИМА

Врбе

Врбе беле Врбе Врбе жалосне

Ноћ ова непоновљива

Вече пре те ноћи Вече око свих врба

Долазим долазите мрави

Јесен Свитац на путу оборен

Крај њега грожђано зрно напукло

Са мирисом тамњана

О како јесен дише

Чујем

То се овчари дозивају

Низ златне маринске брегове

Бела се стада померају

Пијани врискови деце у комшилуку

У напуклој кори трешње кристал смоле

Сутон у њој гори мртав се мрав црни

Јесен са кувани клипом кукуруза

У устима.

ДОЗИВАЊЕ НАДЕ

То зно златно што зором дозрева

То зрно песма ни ситног белутка

То зрно ни грожђа ни вишње

То зрно ни сребра ни злата

То зрно што га никде нема

То зрно које ипак негде постоји

То зрно тражено и нађено
И толико пута изгубљено
То мало зрно наде
Пронађено у крви у срцу изгубљено
У срцу пронађено у крви изгубљено
Ноћ ова и ноћи будуће
Дане и сунца у очима слажем.

БАЛАДА

Ти се осврћеш на своју лепоту
У огледалу воде, у великом окну
Јутра и росе. И другујеш тамо
На другој обали јаве са белим јагањцима
На великој ливади мириса и боја.

Кидаш својим лепим прстима
Танке вратове маслачка и разбацујеш
Дувањем мале падобране низ невидљиве
Слапове ветра. И љубиш својим
Слатким коралима зелено чело ливаде.

Ја не могу преко ове невидљиве реке
На твоју обалу. Јер сувише су
Немирни дамари ове воде
Што је неопажено спустила твоју
Обалу нешто ниже од моје.

Ти си неодољиво лепа за моје
Велике очи сна. И доволно тужна
Због моје обале обрасле црним јагодама.
Твоје очи нису за небо над пшеничним
пољем
Ни твоји прсти за свилоруна стада.

Твоје су очи за друге снове рођене
И твоје руке за друга сунца одрасле.

Не могу те, лепа Севдо, веруј ми:
Не могу те од погледа невидљивих очију
Што на ме из сваког угла кроз нишан
зверају.

Не могу те због мириза ливада
Згрушеног у твојој коси. Због
Цијука мотике о кремен у пољу
Не могу те због твојих лепих прстију
Што носе мирис њива и вимена.

ТО ПОСЛЕДЊЕ ЛЕТО

Осећам ту кристалну провидност часа
Као у првом трену кад мађијама истиче
Док грме то звона у мени позиваши
На предвечерњу молитву тику неку
Без гласа у самоћи у једном сроку

Осећам часе што ме блаженом светлошћу
Красе у згуснуте минуле минуте
Слатке радости и путене слободе
Тискају се тренуци давних дана
Подижу на прсте свежи и чисти
Прозирни као окно после кишне

Миришу новом душом некад тек
наслућеном
Као јутарње рукавети у роси
Пред сунцем за младом жетелицом
Кад се роје с полеглим сочним класом

Каква се то плима од неког вина
Пропиње у мени те хрле ти давно
Познати звуци трепћу давно виђене очи
Неке ми руке машу неко дете плаче
Ђук отвара вече камерне музике

Бубња мој бивши живот у сва чула
На једном сам месту... а
Као да ме свуд има у овом часу
У свим бившим летима мојим.

МИЛИВОЈЕ ИЛИЋ

Рођен је у Малом Црнићу, 1937. године.

Објавио је збирке песама „Милош у парку“ и „Главни варошки трг“.

Радове је објављивао у Браничеву, Омладини, Разлозима, Књиж. новинама и др.

Има необјављену драму и студију о Ф. Достојевском.

ОДЛАЗАК

догодило се да је умро павле марковић
можда је то било сасвим случајно непредвиђено
можда неопрезно по фамилију
углавном он леже па заћута као ствар

пре тога је јео само пасуљ и младу аљму
подригивајући у басу
затим неколико ракија у ждрело сасу
и опсова бога сими
(због неког ћумура)
и кућни здими

оде такорећи да умре

што науми то са успехом и оствари
остаде жена тужна
баба ружна
неколико деце таште
кућа и две баште
да вечно жале

а живот као река тече
усамљена жена уздише свако вече
бабу реума младости пече
деса полако расту дрече
добијају пацке и клече
заборављају за смисао живота

• • • • •

догодило се да је умрла баба
можда је то било сасвим случајно непредвиђено
можда неопрезно по фамилију
углавном она леже па заћута као ствар.

МУТИМИРОВА ИСТОРИЈА

у улицу незнаних на тужној мансарди
животари старац мутимир без занимања
његове грозне руке чудне очи луде ноге
нису биле подесне за људске послове
нису се покоравале ни чекићу ни оловки
ни најлепшој варошкој жени кад му се нудила
он је само даноноћно пешачио кроз улице
и смешно се загонетно на пролазнике
пешачио некад журно некад лагано
а нико га чудом за лудог није огласио
само су деца циктала бежи бежи иде мутимир
завлачила су у мишју рупу па горко плакала
а људи су од његовог непобедног ћутања
отпочињали да дрхте да цвокоћу ратоборним зубима
отпочињали су да напуштају кафане дућане и улице
кријући се по малом ружном гробљу сна.

MARION ROPEZ

САЊАНА ВАРОШ

из ове вароши пријатељу отићи ћеш
у другу варош
из ове вароши отићи ћеш
можда возом можда пешке
уз уздахе тешке
оних што остају на перону заборава
из ове вароши пријатељу отићи ћеш
тамо где су људи опет људи
где једу хлебове и сањају трице
из ове вароши пријатељу отићи ћеш
у сасвим другу варош
премудре среће.

МАЛИ ЗАПИС

има у мом небу
нечег дечачки поједностављеног
да сваког дана скинем капу
и напустим варош
тражећи једно велико жито

има, кажем, у мом небу
и у мом грлу
још по неко перо од доброг голуба.

МИЛОШ У ПАРКУ

(фрагменти из поеме)

1.

Што пркос да нађе у камену уточиште који је само
нестварна твоја сенка? Довољно јогунства у
жилама

ти је текло. Текло и отекло. Остало је само лажна прича која се из сата у сат преображава играјући жмурке са праведницима.

Данас је могућност наш гост а већ сутра доћи ће коњаници испред непознатих војски и покосити јалово биље. Испод камена, испод товјих ногу отворила се провалија.

2.

Већ давно и за тебе била је Љубица мртва у зеленом Љубичеву, где коначила спаљена
младошћу и самоћом
Кроз један живот много жена прође помисао ти
била, кнеже.
И пропињале се ноћи од пенушаве страсти коју су
односиле младе влахиње из својих преварних
постеља.

А то љубав не била, говорила је мудрост из
мрачног ока.
и опет осиноност и снага увлачила је у крв. Мутно
се поглед
над белом кожом и велика снага царовала да
укроти немоћ,
а немоћ се полако усевајала у скривене одаје
срца. А она,
самотна Љубица, као да је спознала праву
љубав волећи једног
мушкица. И није ти било право. И није се могло
друкчије.

Али ко да укроти бесну, непресушну жеђ
неписмене глади
што тетура ходницима невештих лутања? Ко да
сагради камени

кип жене која је због љубави заборављена?

Љубица Љубичевска.

Дозиваш ли у ноћи касне своју заборављену

невесту да јој

сузом кајања ишчупаш велику тајну љубави?

Забележена ли је

у рабошу још једна велика немоћ снажног човека?

Јесте или није?

7.

Кад би могао да вратиш оно време што ти зелено
мили по рамену,

да руком зауставиш ту воду што отиче коритом јаве,
кад би могао

својом снажном руком да се домогнеш тих младих
песама које вијоре

кроз непознате жиле. Кад би могао великим зидом
да се опашеш

као што је велика прича о твојој грозној снази,
зидом који ће

те одвојити од других, зидом који ће те у
сопственом лутању

уморити и истрошити. То само кад би могао, камени
човече.

Кад би могао у сопственим очима да се надрасташи
и претичеш

неузнемирен од дрских присутника што пролазе
у корак с данима.

Можда би онда видео јалови смисао стражарчења
на том хладном камену који неће моћи никад више

да дозове

оно о чему си сањао кад је јесен ветрове разгонила.

То само кад би могао, камени човече.

6.

Пружаш тешку, сирову руку негде пут зелених
житних поља
са пркосном речи у устима, у гласу што већ одјекује
у зазиданим собама непојмљиве историје. Са камена
тог
пружаш руку да досегнеш све мисли једног магичног
рабоша
у тежњи за жутом паром и срећом народном, ти
који јеси
и који ниси био доброта, ти узалудно оштроумни
главосечно праведнику.

Везана је твоја рука у том дрском похлепном
потезу,
окамењена као море, као вечна стена на планинској
измаглици.

Претворена у мучну опомену на прошле
измишљене дане
највећег јунаштва и најмоћнијег сна што се из дана
у дан
претворена у ту чудну бронзу у стиснутом јауку.
Врати, немоћи, ту посеглу руку у топлину мира,
одустани
од покушавања јер долази време које ће нас
исмејати,
а коме смо се тако целовито предавали. Долазе
зелена жита
из тих пространства и не препознају топлину твог
срца
не препознају твој храпави, мушки глас који је
обарао жене.

Пружаш руку сирово показујући на засањану
доброту
којој треба беспоштедно одрубити главу.

Окамењену
хладну руку.

5.

Да војске устану које си упознао, које си водио
кроз дивљину крви. Да устану из заборављеног сна
и пођу у један крвави поход што се крије за каменим
челом,

где вараш и себе и нас. Који је твој прави лик, у
ком змају
скривени су кључеви твоје магије? Јеси ли ти тај
који

стоји ту или је то само одбегло време?

Ја тражим истину којом бих порекао досадашње
дане
спарушена међу кошчатим прстима. Ја тражим речи
којим бих утешио твог каменог а будног двојника,
овде,
у овим пределима. Да устану сви турци, да устане
раја,
да букне буна, да јаукне месо до неба да се чује.
Који је твој прави лик, у ком свету да потражим
језик зла, језик доброте који би омекшао ухо глуво
твоје?

Да збришем наде, да порекнем могућности, да
замрачим сунце,
да разговарамо.

МИЛИСАВ МИЛЕНКОВИЋ

Рођен је у Малом Црнићу, 1939. године.

Објавио је збирке песама „Тамом речи заклет“ и „Пакао“.

Сарађује у Браничеву, Октобру, Току и др.

Има неколико завршених драмских текстова.

* * *

принцезо пакла залепршај својим велом
на златном цвету увелом позледи рану бола
остаћу заточен слутњом душом и телом
у времену презреном и вена ти је склона

паклену игру у крви ми плетеши слепо
преобиљни животе ван ње те нема
уздам се у будуће време ружнолепо
долази ми жељно иако је гладно плена

гладно мога тела и крви моје жедно
исисаће пламен даха и задњим летом
винуће се птицом поломљено јужно ребро

живљења жедан дисаћу сунчану тугу ведро
заронићеш ти непосусталим сплетом
и поклонићу ти последњи ми јаук чедно.

ПЕСМА ПЕСНИКА ПРЕДОЛЕВА

1.

прелепа равнице бола
мудрујеш лепоту неба
зауларен цвет од скора
ослепљаваш тамницом ребра

нема те у виру од сребра
празна си пред истином ваздуха
неистајеш пред поплавом сребра
онестајаваш пред простором пазуха

Стишка равнице уклета
прими ме под златне скунте
жедна те птица узалудно прелета

и дан и ноћ упија се у те
тражи те међ бедрима проклета
преокренута у дукате стасаш жуте

2.

украдена ватро гориш ме левом сисом
млеко ми пијеш уснама од злата
опијам те прегорелим песничким смислом
презрена од биља земља у души ми влата

ватрена крађо од бола зрела
следе те чула и хаос Стига
измољавам те од равничарских анђела
између лобања неба и поцрнелог брида

сулуда надо песмом претоварена
подивљали коњи онемелом јавом
разнеше те на ватреним реповима

равнице пред којом је смрт нема
птице те поричу озвученом обалом
равнице пустинјо чулнија од тајне зрења.

3.

узми ме извесна ноћи
ваздух је плоднији од крви
небо се надима од тамне ноћи
лобаљу ми опточише црви

узми ме златна звездо коби
птице је истинитија од лета
узалуд бодеж кључњачу ми проби
чело оста недодирнута мета

узми ме лепа биљко tame
нико те у смрти не омета
ни ветрови отуд не маме

узми ме лажна и неизвесна звездо
крвљу те машта моја облета
под извесном ноћи златан си престо

4.

неуредна машто црвена главо
лије те сунце и ветар ноћива
игром црва заражена си плаво
под лобањом жедна птица пребива

осакаћени костуре сломљена руко
прораста те биље змије се легу
а из зглоба муње теку тужна муко
под костима земља иште узалудну негу
опијени душе извијено ребро
облива те ваздух дочекује црна земља
отетим простором лута моје бедро
сакато тело поцрнела душа
нисачим да вас поредим не могу
поезију пишем коју сам трунући слушо.

5.

отворена рано запаљена крви
кључај да мозак у жези проври
загледан у таму пред смрћу сам први
позлаћена поезијо под језиком се скори
укроћена биљко у јабучици грла
слатки отрове у изјаловљеном плоду
нада ме твоја узалудно трла
поезијо празна ближа мени него гробу
отварам небо дишем пламен подмитљивог сјаја
заражен крилатом свирком урлам време
црне ноћи долге ватре погашене песме неме
пререзана вено лажна римо краја
поклони ми ову траву из грудију ружну
засужњем тобом и главу ти дадох кужну.

6.

песмо узалудна клетво
изговарам те звезди и мору
песмо име ти је слепо
доказујеш ме залазећ у зору

у пустом гласу птице нема
запаљени кратер сном се гаси
песма песника преодолева
жар се раним пепелом краси

бачен светлу међу вилице
суочен с облином млека
корен цвета проклетством клице

распети дан за ноћ нема лека
пламтећа песма узалудне ватре
горимо несном док време нас не сатре.

ЗАТРАВЉЕНИ ГОРКОМ БИЉКОМ

ослобођени страха сад смо невини кривци
пред овим лицем ужаснутог света
занубљени у цвет смрти на ивици
безнађа и жуте омче сунчаног вреса
ослобођени страха сад смо невини кривци

затрављени горком биљком космоса
порекнућемо лажни сјај узалудних дана
порекнућемо недовршену тиранију хаоса
порекнућемо наду која нас онеспокојава
затворени горком биљком космоса

дишемо подивљали пламен пакла
у лобањама историје јецају покорена мора
бела лађа мину а да нас није ни такла
сјатише се преци и потомци с црних гора
да дишемо подивљали пламен пакла

устрелисмо шаренога перја лажну птицу
из очију излете јато окрилаћених снова
последњим ножем смртно ранисмо убицу
тела нам прецветаше пред навалом плодова
устрелисмо шареног перја лажну птицу

ослобођени страха сад смо ћевини кривци
пред дојкама давно усмрћених мадона
док нас временима прогоне озверени повици
из гробова порекнуте коби сотона
ослобођени страха сад смо ћевини кривци.

М О Р Е

будних чула живим те преплашено море
видам ти беле ране под замрзлим небом
поезијом те рањавам од северног ветра горе
храним те издашије собом но сунчевим хлебом
будних чула оживљавам те преплашено море

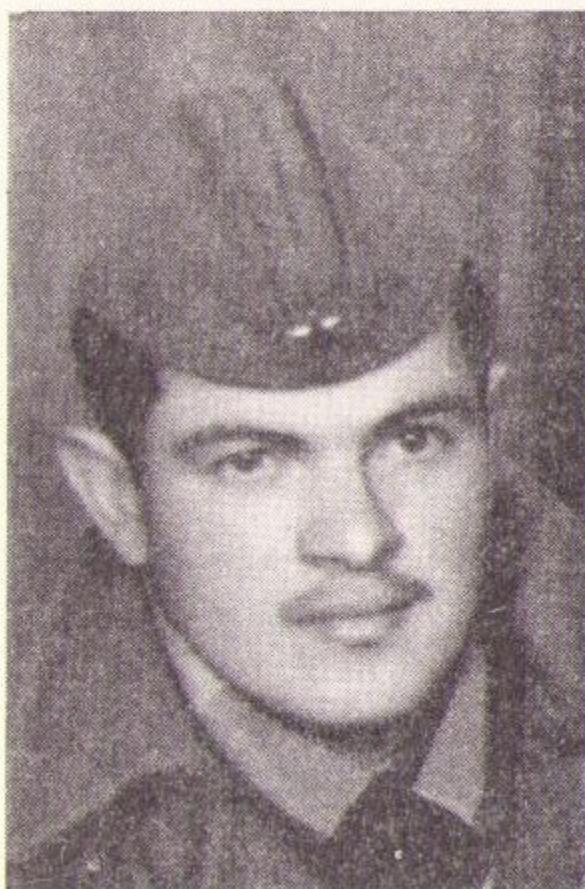
видам ти беле ране под замрзлим небом
призивам Бодлера да овде брани сатане моћ
ако може нека овде проговори раскалашни Рембо
не верујем више ни у Поа ни у његову ноћ
видам вам морем беле ране под замрзлим небом

поезијом те рањавам од северног ветра горе
дарујем те гласом да немушто проговориш свету
отварам ти врата пакла има места за обое
омамљена чула измишљају нову планету
јер раних те поезијом од северног ветра горе

храним те издашније собом но сунчаним хлебом
преображену у говор вакрсаваш из коначне смрти
нема више рана ни страха на лицу моме бледом
болови наде облацима сумње застрти
хране те издашније собом но сунчаним хлебом

будних чула оживех те преплашено море
видах ти беле ране под замрлим небом
поезијом те раних од северног ветра горе
храних те издашније собом но сунчаним хлебом
будних чула осмислих те преплашено море.

РАША ПЕРИЋ

Рођен је у Гареву код Великог Градишта.

Објавио је збирку песама „Молитва за парче неба“. Песмама се јављао на страницама Савременика, Поља, Браничева, Багдаде, Градине, Видика, Стремљења и др.

МАГЛОВИТА СЕЧА

I.

ЗМАЈЕВИТИ СТРЕЛАЦ

и пристиже стрелац
под планину живу

пије извор млечни
немушт језик учи

под мишицом чува
рођенога змаја

домороци стижу
чедо би да крсте

бацају му дукат
под чеоне кости

прст уз стрелу вежу
ко винову лозу

вичан стрелац њима
за потеру треба

са змајем и ветром
а срце да нема

II.

ЦРНИ СОКОЛАРИ

црни соколари
у чудесној хајци

свак са собом носи
прасокола свога

у ком место срца
пробуђена авет

авет мамним гласом
ковчежић надраста

запе тровну стрелу
у црвену мету

видовито сунце
кидај ћердан срамни

кањон чистој води
на путу ка ушћу

тај нас поход смори
не знамо рад чега

III.

МАГЛОВИТА СЕЧА

магловита сеча
у племенској шуми

звон секира тешких
златан простор трује

врца црвен ивер
горког данохода

зар већ у повратку
мудрац крет не спозна

одгонетку тражи
црнопламном ватром

себи зову преци
ту кост заосталу

кроз крв часно дату
земљи да се врати

крај невидљив вечно
а почетак нисмо.

МЕЂ БЕЛИМ КОЊИМА

I.

ЛОМАЧА

о вратиће се
тај плам у пепелиште

ко и плен
што у свирепости је
принет

ал трен
још само
за руку злосну

до зрења клетве
до испаштања греха.

II.

МЕЂ БЕЛИМ КОЊИМА

осмехну се
та кост
наготом
међ белим коњима

а црна мрља
дубоко у гледалишту

под челом сунца
на дојци земље
страшан се пород
огласи.

„ne padaj,
ne umri
tamо је бјете тама
имо су моје
светлост
и твојим рукама
лети
живи
мој туши

„nedopušćio“
„Ikaru“

„Pad“
„Koliko је већа
једна јава
на лесима
од дна до
врхина
дамара
према да
koliko пута
небом
успланте
летеле...“

Умри ми оци у рици сон склопи, нече коп по коп
и холе попи.

III.

ТАМНИ ЦВЕТ

ни златни голуб
да слети

ни оловно јутро
вид да извида

би кобна
кружна година:

на врху као цвет
тело човеково

капље своје време

ни лептир, ни пчела:
тежак лешинар кружи.

ЈЕЛЕН ТИ ЈЕСИ ПРЕД УСТРЕЛ

ево те на том гребену, на тој литици
а варка присутна у нама сродној светlostи

и омами те на тај видокруг — па заведе:
рањен ти јеси, рањен том небодерном
као чулним шапатом домородачког племена

ево те на том гребену, на тој литици
ево си као јелен пред устрел

ал хитни се још само једном тим голим оком
хитни се низ ту брдину што рани те
осмисли тај вратоломан успон
ако се икако може

докучи ту протоку у времену
докучи ту понорницу што таласима разједа се
ево те у пола тока, ево те у то недоба
вода тешко загађена: пола земља
пона ваздух
рекох ја теби: јелен ти јеси пред устрел
јелен и ништа више

СИЗИФ

овде престаје рад
овде ниче један цвет

обмануше те сиизфе
да је то твоја клет

то беше клет земље:

опет нас попут биљке
диге к сунчевом брду

опет руке не пружамо
ка рубу светлости

на врху смо непостојани

да л
то жал
враћа нас
ка првобитном
нашем понору неумитном

овде рођењем узбрдо
овде животом низбрдо

у нама нас је најмање
вид нас ослепи зловидом
сан нас омами чемерсном

вече нас увече пољуби
зора нас у зору погуби

ноћ је једна
била цела
бела

овде клет земље оплакана
овде клет наша целивана

то опет падамо
склони се
Сизифе.

УЛИС

зби ли се то нека светковина
у овој глави
попут греха

или то зри скитачка крв

не спознах драж анђеоског смеха
као црв

заведе ли ме то тај пут
ко школјка у коју се затварам
кренух

и вечно себе варам
да видим сазвежђе свог лица

још само џто планета
и тамо бива граница
где мртвац кроз биљку дише
а биљка из њега клија

о пенелопа

зар није затворен тај круг
круга

и ја
врёме је
да се вратим под твоју шаку.

ДРАГОСЛАВ Љ. ЖИВКОВИЋ

Рођен је у Малом Црнићу, 1941. године.

Сарађује у часопису
Браничево и листу Реч
народа.

Има припремљену збирку
песама.

КЊИГА

На пољани
Коло
Девојачко
Ситно везе
Жицом
Позлаћеном.

НОЋ

Навуче маску
Шарена птица
Огрну плашт

Лепотица
Одену се хаљином
Непровида

Спреми се
За починак
За уздах
За невид.

ЖИВОТОЈЕД

Судбе мутне караконџуласте
На свет дође мирис душе

Бела жена замириса
Бели очњак заголица
Сатанаста кобна варка
Мамац
Љуте кобре жаока

Клапарање
Врисак неба
Светионик суманути
Пасат страве
Психослом.

ГОРДОСТ

Равна ништавилу
Силном јарцу
без рогова
Белој врани
на звонари.

САКАТОМАНИЈА

Пара небо огаљ
седифасти
Кошчурасто чудо
умоболно
Сакатасти чемер
стосмислени
Цилит смысла
Урлик снова
Звер небеска
светождера.

КОБ

Зацерека се небо
Страволомно
Урликнуше стреле
Крвожедно
Чапкун махнит
Справа шинтаралска
Страшна френга
Мелос стрвинарски.

СИМПТОМ

Кама гола
Исукана
Чемеролики ропац тврд
Зграпног лика
Сива мрља сићолика
Коштун тврди
Несаломљен
Птичуринга
Лешинарска.

ТРАЖЕЊЕ

Зазвони звono
Зурло планинска
засвирај

Жицо небеска
задени кавгу
живота
Нађи погодна
ловишта
Питом корен
ископај.

СНОВИЋЕЊЕ

Ископао сам из гроба животне жеље мелем
Бесу што канџама раздире мождано гнездо
Начинио покољ украдених надахнућа
Злочасне борбе
Усахнуо жар невољних замки ошамућене
Јаве у процепу
У лудопеву загрижене мржње дресираних паса
Ране паћеника заслепљују очи на рубу
Нечасне смрти.

РУКЕ

Две чељусти
Као два хитра лава
Као два добра хата
Што се са њима

За голи живот
И врело гвожђе хвата
Као два близна брата
Као два голуба
Као два жељезна стуба
Као два милујућа
Змијска зуба.

АПЕЛ

Заустави се
Кружна справо
Светопролазна
Нежељено тегобна
Страшно истинска

Остави се
Бедно чудо
Сакривене ракље
Змијолике
Или успори
Ход зверски
Напете жиле
Утишај.

ДРАГОЉУБ Б. СТОЈИМИРОВИЋ

Рођен је у Великом Селу,
код Пожаревца, 1941. г.

Први пут објављује пес-
ме у овој књизи.

ВЕРУЈТЕ НЕ ЗНАМ МНОГО ДА КАЖЕМ

Верујте, не знам много да кажем.
Помоћ ми треба и кад помажем.
Да сутра умрем — живот ми треба:
Некад је срећа мрвица хлеба,
Некад гомила прљавог новца.

Ја себи кажем — како бих јсвима:
Срећа је радост,
Радост је живот,
Живот је срећа
Срећа је истина.

КАКО ЈЕ ЛЕПО КАД ГОРИМ

Како је лепо
Кад горим у ватри сопственој
Како је лепо кад жеље скривам

Можда сам стран и далек далек Њој
Па можда зато
И патим и уживам.

ПРОГУТАО САМ НЕБО

Прогутао сам небо са звездама
Прогутао море са бродовима
Прогутао бих тебе са очима
Али ти не могу гледати у очи
Истино

Прогутаћу те једног дана
Без очију
Изблјуваћу из себе небо без звезда
И море ћу изблјувати због воде и соли
И бродове железне без људи
Тебе истино заинат нећу.

МАЈКА

Пољубих јој руку
жуљаву, увелу.
Погледах јој лице
испијено муком.
Ёидех седе власи
на збораном челу
док ме миловала
жуљевитом руком,
плакао сам.

ВЕРА БРАНКОВИЋ-МАЈСКА

Рођена је у Пожаревцу,
1942. године.

Песме је објављивала у
Браничеву, Младости и
Просветном прегледу.

Има у припреми збирку
песама.

ПУТОВАЊЕ

Тако желим некуд да одскитам
Да зађем у пределе чудне
у предео где цветају црне руже
У предео где цветају зелене песме

Да одем из ове главе
Да одем из овог ока

Тако желим некуд да одскитам.

НАРЦИСА

Огледам се огледам у језеру
Уместо ока ми дивља ватра
Уместо обрве жива змија
Где су ми уста амбис се провалио
Како сам раскошно црна и дубока
О боже мој како сам ја лепа
О да ми је одмах да умрем.

ТАМО ГДЕ ЂЕ И НЕСТАЈАЊЕ ПРОЋИ

Тамо где ће и нестајање проћи
У руменом гнезду сунца
Родила ме птица небеска
Па сам некако сувише сјајна
и бескрајна.

Тамо где ће и нестајање проћи
Затрепериле звезде плаве
У сред моје главе...

Тамо где ће и нестајање проћи
У плавој несаници ноћи
Засула ме прашина неба
Па је некако мој сан
Сребрни бездан

Тамо где ће и нестајање проћи
У завичају песме
Заволеше ме траве и горе
Па сам некако превише зелена
И снена

Тамо где ће и нестајање проћи
На пету или шесту страну света
Одлазим заувек чудна и проклета.

ПРАПЕСМА

Родих се сан млад и бeo
Сан леп а невесео
Сан од туге

Родих се нема друге
Ал где да се тражи
Клица топлине

Мој миришу
Мој отровни крине
Расте геометрија света
Из првог бола цвета.

БЕКСТВО

Макар мало мало да изађем
из предела где умиру воде
Крв да изгубим и нађем
Две највеће ноћи да ме роде

О само мало нек' не расте
То отровно небо где мру ласте

Бежим у ноћ дан ме сулуд тражи
За мном сунце ноћ испи до дна
Макар за трен да умакнем лажи
Јаве бежим у истину сна

О само мало мало нек' не расте
То отровно небо где мру ласте.

ОТВАРАЊЕ ТЕЛА

Сву ноћ смрт псујемо псујемо
У шуми црној
Нађосмо ли прастаро време
Нежна као најдубље небо
Зар уђе у љубав дивна прapesма
Да те волим рекох волим рекох
И ноћ уплаших се да не оде.

А ти рече вечити смо
На нас кадре смрти нема нема
Сједињени иза трајања
Говором пунимо време.

Зашто јада мили зашто
Шума не престаје да пева
Је ли обљуба ово или песма сама
За земљу нас прикива

Целу ноћ смрт псујемо волимо се
Птице надлетејмо
Убисмо велику пустину
Очарасмо псе дивне

Волим те
Шума нас грли страшна
Тела се отворила
Бол смо један

Волим те
Само корак до Тајне
А ми златни.

ПРАЗНИНА

Од мене до Тебе
Ни два сунца
Да се роде

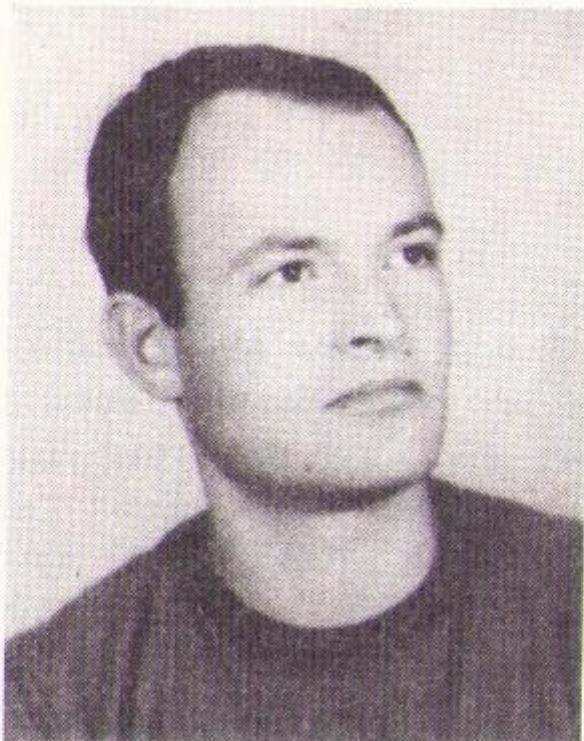
Од мене до Тебе
Ни два орла
Да полете

Од мене до Тебе
Ни два цвета.

ПАД

Где се то душа одроњава
Сунце ми пада на лет
Из вена ми се крв испарава
Не умирем ја него свет.

РИСТО ВАСИЛЕВСКИ

Рођен је у Наколецу на Преспанском језеру, 1943. године.

Објавио је збирку песама „Шапутања“.

Песме објављује у Народној просвети, Књиж. новинама, Польма, Браничеву, Современости, Разгледима, Стремежу, Развитоку, Градини и др.

Има припремљену збирку песама.

БРДО У ДАЉИНИ

Преда мном брдо стоји и камени се.
Погледом удостојим ли га лудом коњу семенку
ставио сам под ноге;
снагу оплодио. Камен и земља плач разносе
сахранјени са мртвима у истој постели. Стоноге
пут кроз моје тело граде; просјаци
кrv срчу и кртаре. Усијани дах
копита која се паре на мој бич стаје
и гле, на самом врху дрво засађујем намах!

И јурим као млади јелен кроз шуму; за њим
подајем руке. Проламам крик врео и горак.
У хладу дрвета одмарам крте кости. Сним

док оно са сваким мојим кораком
корак
даље иде...

МАКЕДОНКЕ

Срцем крцате изворима под челом Македонијом
пред ногама
македонства смо дојиле. — А пут нам гром! Док
прва нам и задња реч
цвету наликују нож нам под грлом вера пред
породом.
И камен и хлеб нам пелен. Биљано, Биљано,
потпаљују нам дом!

Семенку распету од Шаре до Егеја од Струме до
Охрида
мач прекроји. Црна му колена! Тешка му земља!
Хриди
му очи! — Помути нам речи, сунце у очима. Уточи
нам ватру у телима. Самуило, Самуило, боле нас
твоје очи!

Рђа оштрица — птице им кушају нашу крв!
А песма песмом се наставља колена коленом. Њихов
је мач прв
труле лешине. Узалуд простор сече

Док дотиче противе и наставља се тече
од Ђирила до Клиmenta од Делчева до Горана
наша река. И тече и пеће жеђ жедника. — Кћери
наше — појешће их рана!

ТУМАЧЕЊЕ ПУТА

Поуздан корак а иза хриди тама ил' добро море
чека. Неспокој насељава нам ноге чим боре
дају знак да корак гори; нестварна плима
вид омори. До покоја свак ко болест је а огњен
дамар има.

Круг је то а њему нема краја ѿсем пепела.
С лицем у прашини сваки је корак горак.
Одсјај сунца жуту нам течност вади док бела
питца и врлâ далеко од нас лети и сја нам корак.

Какав је ово простор што нуди сваком оштрице
док зов свирала источни ветар носи. Док пут сањамо
каква је ово клима ѿс лицем

вечне болести. Је ли то само
пчела у оку варке траг претеча осами
или нам кликтај смрти корак непрестано прати?!

ПЕСМА

Најсмртнија ми песма спава
у челу. Камен до камена. Трава
узалуд буђењем полива. Уз чашу крви
врч мастила стоји. Боже, јесам ли ја први?

Најсмртнија ми је ноћ насељена
у песми. Облак до облака. Ништавна мена
је бисер росе. Док за мном тужни откоси остају
птице моје ко живе титрају и — лудост: ТРАЈУ!

Од ветра до језера — од влати до ране
уклет опстајем. За сваким мојим словом клетва хода.
Црне јој очи, црно лице. Своје гране,

Жено, што мојим песмама подмећеш носила,
у моје крило спусти. И дан родиће се. Вода
запевати. Вода црвена, тешка свила.

БИСЕРЕЊЕ

Нешто ће велико у мојој глави бисером росе да се
роди:
црни немир што с мојом крвљу ратнички монолог
води,
запеваће песму о слободи.

Нешто ће велико у мојој песми са мирисом вина
да се оплоди.

Нешто ће златно на моја рамена мекано да спусти
руке:
то није ноћ, сенка смрти што мами живота птице,
речи моје песме бисериће се немилице...
Нешто ће златно на моје стопе пасти и прекрити
бесано лице.

Биће дан сувише велик, бео и јасан за мој понор:
моје полазиште у свет, моје исходиште. Говор
меса и пепела. О, највећа моја песмо, ено Бора

Рукама пуноћом подигнутим. Ено одбране света
израњања
из пепелишта. Мрве ситних надања
виде мене у загрљају живота, сунца, грања...

АУТОБИОГРАФИЈА

Дао сам хиљаду смрти
за један плећати живот.

ИСТИНА

I.

Човек и пут
два брега

Брег преко брега
човек иде даље...

Из његових уста
узлећу птице
—црне птице!

Човек иде даље...

Човека све мање
и мање.

II.

Црне жене у црним марамама
коло воде у црној поворци...

Човек камен
на камену посађен

Птице иду даље...

МИРЈАНА ЈОВАНОВИЋ

Рођена је у Великом Селу код Пожаревца, 1950. године.

Са поезијом дебитује у овој књизи.

МАШТА

Како би било
да слике буду живе?

Како би дивно било
да поглед твој
милује само мене.

Како би дивно било...
сада,
kad склопим очи да си ту,
да путујемо светом
срећни, срећни...

Како би дивно било
да слике буду живе.

БРЕЗА

Горим, јер ти ме стављаш у огањ,
Горим, јер ти ми пламен подстичеш,
Горим, јер немам снаге да одем од тебе.

Некада сам била зелена,
некада сам била витка.

Ти ме баци у огањ живи,
ја горим на тихој ватри.
А не знаш да могу ти нанети зла,
бездушни човече.

ПРВИ И ПОСЛЕДЊИ ПУТ

Први пут засадих плантажу чешљига
у речном кориту.

Први пут убрах коприву
закитих дупље очиње
и нађох одмора на дну каменом.
Тада први пут отворих врата земље.
прошетах се њеном утробом.

Притиснух прекидач сунца да угасим дан,
потрчах сакатим ногама
да цвећу слепило одузмем.

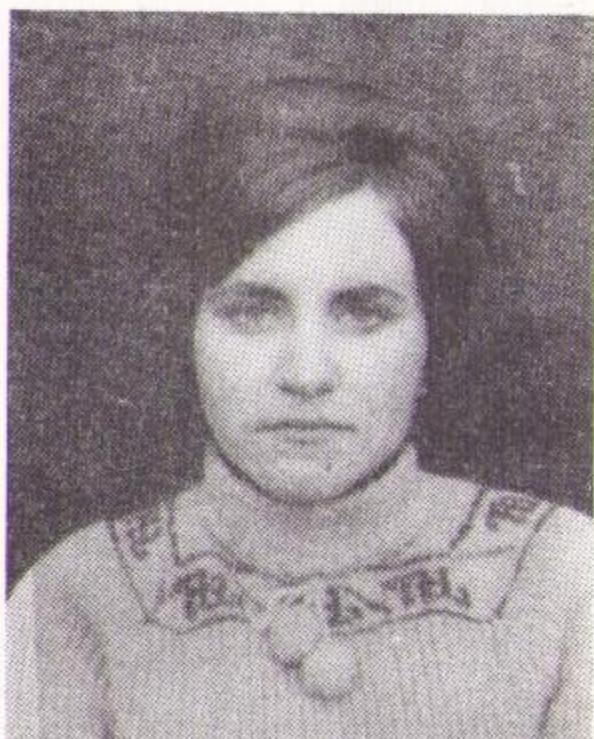
* * *

Сунце најави
долазак дана.

Месец најави
долазак ноћи.

Дан и ноћ
Два камена.

ЖИВОЈКА МИЛИЋ

Рођена у Црљенцу код
Пожаревца, 1952. године.
Са поезијом дебитује у
овој књизи.

ПОЕЗИЈА

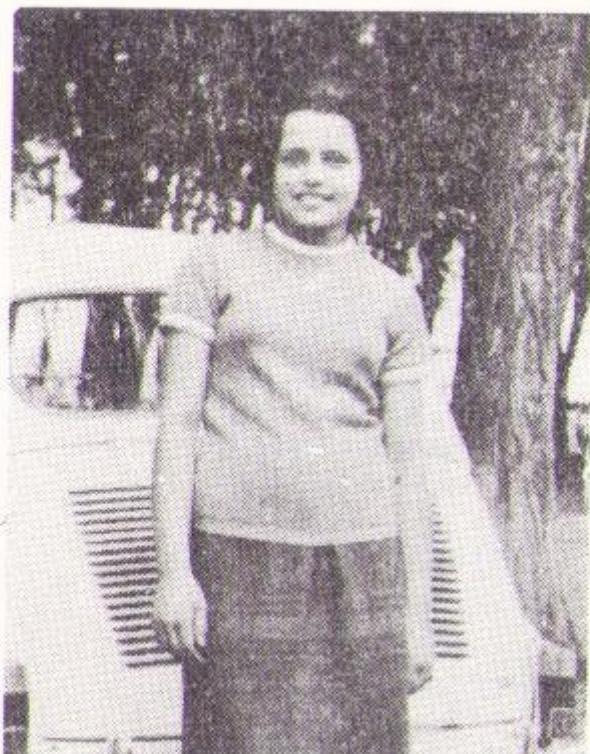
Чудотворна љуљашка мога сна,
Семенко златна бачена у срце моје,
Пупољче црвени на дрвету живота,
Плаховита муњо плавих небеса,
Зениту светли што царујеш над низином,
Сребрна реко што путујеш
Из срца ноћи кроз призму дана.

ЦРЉЕНАЦ

Волим те у загрљају гласова
У залогајима речи
Село моје
Волим те у слатком жубору
Девојачких мисли

Волим те у руменим пругама
Сунчевог заласка
Село моје
Волим те у свим нијансама
Љубичастог и црвеног
Волим те у лепету птица.

ДИЈАНА М. ИЛИЋ

Рођена је у Божевцу код
Пожаревца, 1954. године.
Песме је објављивала у
листу Реч народа.

МЛАДОСТ

Пролећни развигорац
пупи
набујале живота гране.
Бременитост, препуна чежње.

Ластавица раширених крила,
крика замрлог
у тишини препуној јаука.
Мач са две оштрице
виси над главом.
Раширени, дршћући дланови,
окренути небу.

ЖИВОТ

Руменило
јутарње зоре
на образима новорођеног.

Бујање,
талацање душе
под ветром судбине.

Згуснута магла
кроз коју понекад
као пламени нож
продре сунчев зрак.

Плодови зрелости,
јесен,
нестајање...

На крају
спојени у једно:
ништа и мрак.

САДРЖАЈ:

ПЕТАР БРАНКОВИЋ-МАЈСКИ		Стр.
Немиран дух — — — — — — — — —	—	3
Насликај ми Милентија мученог — — — — —	—	4
И увек жудим — — — — — — — — —	—	4
За њен спас — — — — — — — — —	—	5
МИЛИСАВ СТ. ПАВЛОВИЋ		
Химна њиви — — — — — — — — —	—	6
На гробљу — — — — — — — — —	—	7
Ви никада нећете знати — — — — —	—	8
У Стигу — — — — — — — — —	—	9
Љубав — — — — — — — — —	—	9
СВЕТОМИР СТОЈАДИНОВИЋ		
Молба — — — — — — — — —	—	11
Њива — — — — — — — — —	—	12
БОРА НАУМОВИЋ		
Шездесет цветова — — — — — — — — —	—	13
Поруке — — — — — — — — —	—	14
Високородна — — — — — — — — —	—	14
На пропланку — — — — — — — — —	—	15
МИЛАН ДИМИТРИЈЕВИЋ		
Птице над стигом I, II, III, IV, V и VI — — —	—	16
ДРАГОСЛАВ Ж. ЖИВАДИНОВИЋ		
Гневно поље — — — — — — — — —	—	19
Убише коња звездана — — — — —	—	20
Зора зри — — — — — — — — —	—	21
Смрт земље — — — — — — — — —	—	22
Сутра — — — — — — — — —	—	22
Човек — — — — — — — — —	—	22
Знанци смо — — — — — — — — —	—	23
* * *	—	24
Епитаф — — — — — — — — —	—	24

ЛЕПИЦА МИТИЋ-СТАНИШИЋ

Сестри Естери — — — — — — — — — —	25
Отиде човек врати се само сенка — — — — —	27
Кад закасни радост у походе — — — — —	27
На обали реке — — — — — — — — —	28
Одјек корака — — — — — — — — —	28

ДУШАН МИЛНОВИЋ

Ноћ — — — — — — — — — —	30
У зору топлина — — — — — — — — —	31
О мраву — — — — — — — — —	31

АНА М. ДУДАШ

Румени ток жара — — — — — — — — —	32
Игре — — — — — — — — —	33
Мрље — — — — — — — — —	34
Имагинарни — — — — — — — — —	35
Икару — — — — — — — — —	35
Пад — — — — — — — — —	36
Епитаф — — — — — — — — —	37

СРБОЉУБ МИТИЋ

Син Тугосав — — — — — — — — —	38
Молитва — — — — — — — — —	39
Удварање Скитача (Дозивање, Удварање, Игра)	40
Поноћна — — — — — — — — —	43
Човек нада — — — — — — — — —	44

МИЛАН МИЛОВИЋ

Мале очи на великом виду — — — — —	45
Осамљеници — — — — — — — — —	46
Вечерас крадемо — — — — — — — — —	47
Поверавање — — — — — — — — —	47
Разочарање — — — — — — — — —	48
Не могу више — — — — — — — — —	49
Лепршање — — — — — — — — —	49
Сутра идемо — — — — — — — — —	50

ДРАГОСЛАВ Ч. СТЕФАНОВИЋ

Десет песама — — — — — — — — —	52
--------------------------------	----

РАДОМИР ЗАФИРОВИЋ

Силвела — — — — — — — — —	57
Бубњеви Јула — — — — — — — — —	58
Јесен у Маринцима — — — — — — — — —	59
Дозивање наде — — — — — — — — —	59
Балада — — — — — — — — —	60
Ц. То последње лето — — — — — — — — —	61

Стр.

Прапесма	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94
Бекство	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94
Отварање тела	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95
Празнина	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96
Пад	—	—	—	—	—	—	—	—	—	96

РИСТО ВАСИЛЕВСКИ

Брдо у даљини	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97
Македонке	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98
Тумачење пута	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99
Песма	—	—	—	—	—	—	—	—	—	99
Бисерење	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100
Аутобиографија	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101
Истина (I, II)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101

МИРЈАНА ЈОВАНОВИЋ

Машта	—	—	—	—	—	—	—	—	—	102
Бреза	—	—	—	—	—	—	—	—	—	103
Први и последњи пут	—	—	—	—	—	—	—	—	—	103
* * *	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104

ЖИВОЈКА МИЛИЋ

Поезија	—	—	—	—	—	—	—	—	—	105
Црљенац	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106

ДИЈАНА М. ИЛИЋ

Младост	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107
Живот	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108

27345

Србољуб Митић

821.163.41-1
1082.21

ПРЕДЕЛИ

ПОЕЗИЈЕ СТИШКИХ ПЕСНИКА